Niçin Sakal Bırakıyoruz?

Muhammed Ahmed İsmail el-Mukaddem

اللِّحيَة لِمَاذَا ؟

Tercüme ve Hadislerin Tahrîci:

Ebû Muâz Seyfullah Erdoğmuş

Mukaddime

Kendisine itaat eden ve sakınanı aziz kılan, emirlerini zayi ederek isyan edeni zelil kılan Allah'a hamd olsun. Allah'ın rasulüne, âline ve arzularını O'nun hidayetine tabi kılmış sahabelerine salat ve selam olsun.

Bundan sonra:

Bu risale, "Edilletu Tahrimi Halki'l-Lihye: Sakalı Traş Etmenin Haram Oluşunun Delilleri" adlı kitabımın özetidir. Faydalanmanın kolaylaştırılması için basit ifadeler kullandım. Ayrıntılı araştırmaları,

geniş tahricleri, inceden inceye tahkikleri ve uygun düşmeyecek eklemeleri çıkardım. Risaleyi bütün okuyuculara uygun olan bir üslupta özetledim.

Allah'tan bu çalışmamı güzel bir kabul ile kabul etmesini, hem dünyada ve hem de Allah'a selim bir kalp ile gelen dışında malların ve oğulların fayda vermediği günde faydasını genelleştirmesini dilerim. Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamd olsun.

Sakal Bırakmak Tâattir

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ}

“**Allah ve rasülü birşeye hükmettikleri zaman, mü'min erkek ve mümin kadının kendiişlerinde artık başka bir şeyi seçmeye hakları yoktur**.” (Ahzab 36)

{فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ}

"**O'nun emrine muhalefet edenler kendilerine bir fitnenin isabet etmesinden veya can yakıcı bir azaba uğramaktan sakınsınlar**." (Nur 63)

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in emrettiği şeylerden birisi de sakalları serbest bırakmaktır.[1] Nitekim İbn Ömer radıyallahu anhuma şöyle rivayet etmiştir:

---

[1] Bu emir; "a'fû, evfû, erhû, ercû ve veffirû" sigalarıyla gelmiştir. Bütün bu emir sigalarının manası; sakalı kendi halinde (dokunmaksızın) serbet bırakmaktır.

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ: «أَمَرَ بِإِحْفَاءِ الشَّوَارِبِ، وَإِعْفَاءِ اللِّحْيَةِ»

"**Nebî sallallahu aleyhi ve sellem bıyıkların kesilmesini ve sakalların serbest bırakılmasını emretti**." Bunu Müslim rivayet etmiştir.[2]

Ebû Hureyre radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

جُزُّوا الشَّوَارِبَ، وَأَرْخُوا اللِّحَى خَالِفُوا

---

[2] Muslim (259)

الْمَجُوسَ

“**Bıyıkları kesin, sakalları salın. Mecûsilere muhalefet edin**.” Muslim rivayet etmiştir.[3]

Nebî sallallahu aleyhi ve sellem Kisrâ’nın elçilerinin sakallarını traşlı, bıyıklarını uzatılmış halde görünce onlara bakmaktan tiksindi ve şöyle buyurdu: “**Size yazıklar olsun, nedir bu haliniz?**” Onlar: “Bize rabbimiz böyle emretti” dediler. Rabbimiz derken Kisra’yı kastediyorlardı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurdu:

---

[3] Muslim (260)

ولكن ربي أمرني بإعفاء لحيتي، وقص شاربي

"**Lakin benim de rabbim sakalımı serbest bırakmamı ve bıyıklarımı kesmemi emretti**." Hadis hasendir.[4]

Bu kip, bu emre uymanın farz olduğunu göstermektedir. Zira bunu yerine getirene ecir vardır ve terk eden

---

[4] İbn Sa'd, (1/449); Sa'îd b. Mansûr, *Musannef,* (172); İbn Ebi Şeybe, (5/226); Ebû Nu'aym, *Delâ'il,* (1/349); Muhammed b. İshak b. Yahya, el-Emali Fi'l-Kıraat (304) *Târîhu't-Taberî,* (2/654); İbn Bişran el-Emalî (128) Şeyh Elbânî de hadisin **hasen** olduğunu açıklamıştır. Bkz. *Difa'un 'Ani'l-Hadisi'n-Nebevî,* (s.51) *Tahrîcu Fikhı's-Sîre,* (s.359).

cezalandırılır.

Sakalı Traş Etmek İsyandır

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا}

“**Kim Allah’a ve rasulüne isyan ederse apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.**” (Ahzab 36)

{وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا}

“**Kim Allah’a ve rasulüne isyan ederse onun için ebedî kalacağı**

cehennem ateşi vardır." (Cin 23)

Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in sakalı serbest bırakmayı emretmiş olduğu az önce geçmişti. Bu emre muhalefet etmek haram olan bir isyandır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا}

"**Rasul size neyi verdiyse onu alın, neden sakındırdıysa ona da derhal son verin**." (Haşr 7)

Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ، فَاجْتَنِبُوهُ

“**Sizi bir şeyden yasakladığımda ondan derhal uzaklaşın**.” Buhârî ve Muslim rivayet etmişlerdir.[5]

Sakalı serbest ve bolca bırakma emri, onu traş etmekten ve kısaltmaktan yasaklamayı gerektirir. Zira sakalı kısaltmak traş etmeye yakındır. Bir şeyin emredilmesi, onun zıddının da yasaklanması demektir.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

---

[5] Buhari (7288) Muslim (1337)

لَا تَنْتِفُوا الشَّيْبَ ; فَإِنَّهُ نُورُ الْمُسْلِمِ

“**Ağaran kılları yolmayın. Zira o müslümanın nurudur.**” Hadis hasendir.[6]

Bu kılın sakaldan veya saçından yolunmasında fark yoktur. Enes radıyallahu anh şöyle demiştir:

يُكْرَهُ أَنْ يَنْتِفَ الرَّجُلُ الشَّعْرَةَ الْبَيْضَاءَ مِنْ رَأْسِهِ وَلِحْيَتِهِ

“Kişinin sakalından veya saçından

---

[6] Ahmed (2/179, 210) Nesai (8/136) Ebu Davud (4202) Tirmizi (2821) İbn Mace (3731) İbn Hibban (2985)

beyaz kıl yolması çirkin görülürdü.” Muslim rivayet etmiştir.[7]

Sakalını traş eden kimse, müslümanın nuru olan beyaz kıldan rahatsız olmak bir yana, siyah kıldan da hoşlanmamış olur.

Şöyle rivayet edilmiştir: “Ömer radıyallahu anh ve Medine kadısı İbn Ebi Ya’la, sakalından kıl yolanın şahitliğini kabul etmezlerdi.”

Gazalî ve Nevevi rahimehumallah şöyle demişlerdir: “Sakalın ilk çıktığı zamanlarda yolunması tüysüz oğlanlara benzemektir ve büyük münkerlerdendir.”

---

[7] Muslim (2341)

Sakalı Serbest Bırakmak Muhammedî Bir Sünnettir

Allah Azze ve Celle şöyle buyurmuştur:

{لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ}

“**Sizin için Allah’ın rasulünde en güzel bir örnek vardır**.” (Ahzab 21)

{وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ}

“**Biz, gönderdiğimiz her bir rasulü, ancak Allah'ın izniyle itaat olunması için gönderdik**” (Nisa 64)

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

وَخَيْرُ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ –صلى الله عليه وسلم –

“…**Ve yolların en hayırlısı Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’in yoludur**.” Müslim rivayet etmiştir.[8]

Rasulullah sallallahu aleyhi ve

[8] Muslim (867)

sellem'in yaratılış özellikleri arasında sakalının gür ve büyük olduğu sabit olmuştur.

Enes radıyallahu anh şöyle demiştir:

كانت لحيته صلى الله عليه وسلم قد ملأت من هاهنا إلى هاهنا، وأمر يده على عارضيه

"Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sakalı şuradan şurayı doldururdu." Bunu söylerken elini iki yanağında gezdirdi." İbn Asakir, Tarih'inde rivayet

etmiştir.[9]

Sahabeler – Allah onlardan razı olsun – Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in öğle ve ikindi namazlarında sure okuduğunu sakalının titremesinden anlıyorlardı. Buhari rivayet etmiştir.[10]

وكَانَ إِذَا تَوَضَّأَ، أَخَذَ كَفًّا مِنْ مَاءٍ فَأَدْخَلَهُ تَحْتَ حَنَكِهِ فَخَلَّلَ بِهِ لِحْيَتَهُ

"Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem abdest alırken avucuna su alır ve elini yanağının altına sokarak sakalını

---

[9] Hasen. İbn Asakir Tarihu Dımeşk (3/278) Ebu Cafer İbnu'l-Buhteri, Musannefat (271)

[10] Buhari (746, 760, 761, 777)

hilallerdi.” Sahihtir.[11]

Bu konuda birçok hadisler vardır ve hepsi de Nebî sallallahu aleyhi ve sellem’in sakalının büyük olduğunu pekiştirmektedir.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’i sevdiğini iddia edenlerin, O’nun suretinden hoşlanmamaları ne gariptir! Hatta O’nun düşmanlarının suretlerini daha üstün tutarlar! Allah Teâlâ ise şöyle buyuruyor:

{قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ}

---

[11] Ziya, el-Muhtare (7/261) Ebu Davud (145)

“**De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız, bana tabi olun ki, Allah da sizi sevsin**.” (Al-i İmran 31)

Sahibini sevdiği kimseye tabi olmaya ve ona benzemeye zorlamayan bir sevgi iddiası aslında sevgi değildir.[12] Nitekim sahabeden birisi – Allah ondan razı olsun – şöyle demiştir:

كُنْت أَمْشِي وَعَلَيَّ بُرْدٌ أَجُرُّهُ فَقَالَ لِي

---

[12] Allah Teâlâ’nın sevgilisi olan Nebî sallallahu aleyhi ve sellem’i farz olmayan konularda dahi olsa, her konuda örnek almak gerekirken, farz olan sakalları serbest bırakma hususunda durum nasıl olur? Kaldı ki, seven kimse örnek aldığı hususun farz olup olmadığına bakmaz. Bilakis sırf O’nu sevdiğinden dolayı sevdiği kimseye tabi olur.

رَجُلٌ: ارْفَعْ ثَوْبَك فَإِنَّهُ أَبْقَى وَأَتْقَى فَنَظَرْت فَإِذَا هُوَ النَّبِيُّ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -فَقُلْت إنَّمَا هِيَ بُرْدَةٌ مَلْحَاءُ فَقَالَ: أَوَ مَا لَكَ فِيَّ أُسْوَةٌ؟ قَالَ فَنَظَرْت فَإِذَا إزَارُهُ إلَى نِصْفِ سَاقَيْهِ

"Ben yürürken üzerimde sürüklediğim bir elbisem vardı. Bir adam bana: "**Elbiseni kaldır. Zira bu daha güzel ve daha temizdir**" dedi. Bir de baktım ki o Nebî sallallahu aleyhi ve sellemmiş! Dedim ki: "Bu ancak salınarak giyilen bir elbisedir." Şöyle buyurdu: "**Senin için bende bir örnek yok mu**?" Bunun üzerine O'nun izarına baktım, dizinin yarısına kadar idi."

Hasen ligayrihidir.[13]

Ey sakalını traş eden! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem sana: “Senin için bende bir örnek yok mu?” diye sorduğunda cevabın ne olurdu? Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’e mazeretler mi sayardın?

---

[13] Ahmed (5/364) Nesâî, Sunenu’l-Kubra (9602, 9603) Tirmizi Şemail (120) Ebu Davud Tayalisi, Müsned (1286) İbn Sad (8/166) Haris b. Ebi Usame, Müsned (563) Beyhaki Şuabu’l-İman (5/150) Ebu Nuaym, Marife (4787, 4814, 7125)

Sakalı Traş Etmek Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Yolundan Yüz Çevirmektir

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا}

"**Her kim rasule itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur. Her kim de yüz çevirirse, biz seni onlara bekçi olarak göndermedik**" (Nisa 80)

Rasulullah sallallahu aleyhi ve

sellem'in sözlü, fiilî ve sıfat olarak sünneti sakalı serbest bırakmak olduğuna göre, sakalın traş edilmesi O'nun seçkin yolundan ve şerefli sünnetinden yüz çevirmektir. Nitekim Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي

"… **Kim de benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir**." Buharî ve Muslim rivayet etmişlerdir.[14]

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

---

[14] Buhari (5063) Muslim (1401)

مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ

"**Her kim emrimiz bulunmayan bir amel işlerse o reddolunur**." Müslim rivayet etmiştir.[15]

Yine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ عَمِلَ بِسُنَّةِ غَيْرِنَا

"**Bizden başkalarının sünnetiyle amel eden bizden değildir**." Hasendir.[16]

---

[15] Muslim (1718)

[16] Taberani (11/152) Deylemi (5268) el-Elbanî, Sahihu'l-Cami (5439)

ولما أرسل كسرى رجلين إلى النبي -صلى الله عليه وسلم -، ودخلا عليه وقد حلقا لحاهما، وأعفيا شواربهما، كره رسول الله -صلى الله عليه وسلم -النظر إليهما، وقال: "ويلكما! من أمركما بهذا؟ " قالا: "أمرنا بهذا ربنا" -يعنيان كسرى-فقال رسول الله -صلى الله عليه وسلم -: "ولكن ربي أمرني بإعفاء لحيتي، وقص شاربي"

Kisrâ, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'e iki elçi göndermişti. Onlar Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in yanına girdiklerinde sakalları traşlı ve bıyıkları

uzamış idi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onlara bakmaktan tiksindi ve şöyle buyurdu: "**Size yazıklar olsun! Size bunu kim emretti?**" Onlar: "Bize bunu rabbimiz emretti" dediler. Bu sözleriyle Kisra'yı kastediyorlardı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Lakin benim rabbim de sakalımı serbest bırakmamı ve bıyığımı kesmemi emretti**." Hasendir.[17]

Sen ey sakalını traş eden! Yüzünü görmekten dolayı Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem senden eziyet görseydi ne

---

[17] İbn Sa'd, (1/449); Sa'îd b. Mansûr, *Musannef,* (172); İbn Ebi Şeybe, (5/226); Ebû Nu'aym, *Delâ'il,* (1/349); Muhammed b. İshak b. Yahya, el-Emali Fi'l-Kıraat (304) *Târîhu't-Taberî,* (2/654); İbn Bişran el-Emalî (128) Şeyh Elbânî de hadisin **hasen** olduğunu açıklamıştır. Bkz. *Difa'un 'Ani'l-Hadisi'n-Nebevî,* (s.51) *Tahrîcu Fikhı's-Sîre,* (s.359).

hissederdin?! Hatta senden yüz çevirip de: “Sana yazıklar olsun! Sana böyle yapmanı kim emretti?” diye sorsa cevabın ne olurdu?

Sakalı Serbest Bırakmak İnsanî Bir Fıtrattır

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ...}

"**Dosdoğru olarak yüzünü dîne, Allah'ın fıtratına çevir ki, insanları o fıtrat üzere yaratmıştır. Allah'ın yaratışında hiçbir değişme yoktur…**" (Rum 30)

Anlamı: Yüzünü doğrult, Allah'ın sana meşru kıldığı din ve İbrahim aleyhi's-selâm'ın milleti olan haniflik üzerinde devam et. Bununla beraber Allah'ın sende yaratmış olduğu selim fıtratının gereği Allah

Teâlâ'yı bilmen ve birlemendir. Fıtrat hasletleri de bunun gereklerindendir.

Aişe radıyallahu anha'dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

عَشْرٌ مِنَ الْفِطْرَةِ: قَصُّ الشَّارِبِ، وَإِعْفَاءُ اللِّحْيَةِ، وَالسِّوَاكُ، وَاسْتِنْشَاقُ الْمَاءِ، وَقَصُّ الْأَظْفَارِ، وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ، وَنَتْفُ الْإِبطِ، وَحَلْقُ الْعَانَةِ، وَانْتِقَاصُ الْمَاءِ " قَالَ زَكَرِيَّا: قَالَ مُصْعَبٌ: وَنَسِيتُ الْعَاشِرَةَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ الْمَضْمَضَةَ

"On şey fıtrat'tandır. Bıyığı

kırkmak, sakalı kendi haline bırakıp çoğaltmak, misvak kullanmak, burna su çekmek, tırnakları kesmek, parmaklardaki boğumları yıkamak, koltuk altı kıllarını yolmak, kasığı traş etmek, apış arasına su serpmek." Râvî Zekeriyya diyor ki: "Mus'âb dedi ki: "Onuncuyu unuttum, ağzı su ile çalkalamak olabilir." Muslim rivayet etmiştir.[18]

Fıtrat Hasletleri:

Bunlar Allah Teâlâ'nın kullarını üzerinde yarattığı, işlenmesini, onlara meyletmeyi, güzel görmeyi, bunların zıtlarından nefret etmeyi tabiatlerine

---

[18] **Hasen.** Muslim (261); Ahmed (6/137); Nesai (5040); Tirmizi (2757); Ebu Davud (53); İbn Mace (293).

yerleştirdiği ilk şekildir. Öyle ki şayet insan bu hasletleri terk ederse şekli âdemoğullarının şekli üzere kalamaz. Peki ya fıtrat dini olan İslâm ehli olarak nasıl kalabilir?

Düzgün fıtrat sahibi kendisini kuşatan çevrenin etkisiyle bozulmaz, fıtratını bedenine çirkin gelen ve onun ziynetinden olmayan şeylerden korumaya devam eder. Şayet hakkında dinden bir emir ya da tavsiye gelmese dahi, yaratılış gereği olarak bu fıtrî hasletleri sever. Peki ya peygamberlerin getirdiği şeriatlerde gelenler hakkında nasıl olur?

Hafız Suyutî rahimehullah şöyle demiştir: "Fıtratın açıklaması hakkında söylenen en güzel şey şudur: "Fıtrat, nebilerin seçtiği, dinlerin üzerinde ittifak ettikleri eski sünnettir. Sanki bu, yaratılışta bulunan, cibillî özelliktir."

Sakalı Kesmek Allah Teâlâ'nın Yaratışını Değiştirmektir

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ}

"**Allah'ın hiçbir değişme yoktur**." (Rum 30)

Bu ayetin tefsirinde şöyle denilmiştir: "Bu, talep anlamında haberdir. Yani Allah'ın yarattığını ve sizi üzerinde yarattığı şekil olan; Allah'ın bilinmesi ve birlenmesi ile bunlara bağlı olan fıtrat özelliklerini değiştirmeyin demektir.

Allah Teâlâ, İblis'in şöyle dediğini haber vermektedir:

{وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ}

"**Onlara emredeceğim de Allah'ın yarattığını değiştirecekler**." (Nisa 119)

Bu ayet, Allah Azze ve Celle'nin yarattığının, meşru bir izin[19] olmaksızın

---

[19] O halde her değiştirme Allah'ın yarattığını değiştirme sayılmaz. Zira değiştirimesi hakkında din koyucunun izni vardır. Hatta bu farz veya müstehap da olabilir. Mesela ihramdan çıkarken başın traş edilmesi, koltuk altı ve etek kıllarının giderilmesi, sünnet olmak, tırnakları kesmek vs. böyledir. Kendisiyle Allah'a ibadet ettiğimiz değiştirmeler kınanan değiştirme değildir. Allah en iyi bilendir.

değiştirilemeyeceği hakkında açık bir nastır. Bu, şeytanın emrine itaat ve Rahman Azze ve Celle'ye isyandır. Belki de Allah Teâlâ'nın:

{وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ}

"**O size şekil vermiştir ve şeklinizi de güzel yapmıştır**." (Tegabun 3) ayeti, şeklin güzelleştirilmesi ve temizlenmesinin emredildiğine bir işarettir. Sanki şöyle buyurmaktadır: Allah sizleri en güzel surette ve en mükemmel şekilde yaratmıştır. Onu daha çirkin ve daha kötü olanıyla değiştirmeyin. Veya güzelliğini devam ettiren şeyi koruyun, şeytanın Allah'ın yarattığını değiştirmeye dair size emrine itaat etmeyin. Hadiste şöyle buyrulmuştur:

لَعَنَ اللهُ الْوَاشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ، وَالنَّامِصَاتِ وَالْمُتَنَمِّصَاتِ، وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُغَيِّرَاتِ خَلْقَ اللهِ

“**Allah dövme yapana da, yaptırana da, namisa’ya (yüzünden kıl yolan veya kaş alana) da, mutenammisaya (yüzünden kıl yoldurtan veya kaş aldırtana da) ve güzelleşmek için Allah’ın yarattığını değiştirerek dişlerini düzelttirene lanet etmiştir**.” Buhârî ve Muslim rivayet etmişlerdir.[20]

Lanetlenmenin illeti olarak; Allah

---

[20] Buhari (4886, 5931, 5939, 5943, 5948) Muslim (2125)

Teâlâ'nın haram kıldığına delil getirilen: "Allah'ın yarattığını değiştirmek" zikredilmiştir. Güzelleşmek için sakalı kesen de Allah Subhanehu'nun yarattığını değiştirmiştir. Hatta tehdit kapsamına girmesi daha önceliklidir. Zira erkeklerin süslenmeleri için meşru kılınanlar daha çoktur. Sakalı kesmek ise nams'ın anlamına dâhildir. Nams; kadının güzelleşmek için yüzünden kıllarını veya kaşlarını gidermesidir. Bu erkek hakkında daha da çirkindir.

Sakalı Serbest Bırakmak Nebîlerin – Aleyhimu's-selâm – Özelliğidir

Fıtratın manasının; nebilerin – aleyhimu's-selâm – sünneti olduğu geçmişti. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ}

"**Hani Rabbi, İbrahim'i birtakım kelimelerle imtihan etmiş, o da onları tamamlayınca**…" (Bakara 124)

İbn Abbas radıyallahu anhuma'dan

sahih olarak rivayet edilmiştir ki, o bu ayette geçen İbrahim aleyhi's-selâm'ın imtihan edildiği kelimeler'i; fıtrat hasletleri olarak tefsir etmiştir.[21]

Nitekim yüce Kur'ân, Harun aleyhi's-selâm'ın sakalının gür ve bol olduğuna delalet etmiştir. Allah Teâlâ, Harun aleyhi's-selâm'ın, Musa aleyhi's-selâm'a şöyle dediğini bildiriyor:

{قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي}

"**Ey anamın oğlu! Sakalımı ve başımı tutma**…" (Taha 94) Şayet sakalı traşlı olsaydı, kardeşi onu sakalından

---

[21] Taberi (2/9) Hâkim (2/266)

tutamazdı.

Allah Teâlâ aralarında İbrahim ve Harun aleyhime's-selâmın da bulunduğu bazı seçkin rasullerin isimlerini zikrettikten sonra şöyle buyurur:

{أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ}

“**Bunlar, Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Bu itibarla, sen de onlann yoluna tâbi ol**” (En’âm 90)

Allah, nebimiz sallallahu aleyhi ve sellem’e de onlara uymasını emretmiştir ki, bu bize de bir emirdir. Zira öndere emredilen şey, ona tabi olanlara da emredilmiştir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ}

“**Elbette Allah’ın rasulünde sizin için güzel bir örnek vardır.**” (Ahzab 21)

Sakalı Serbest Bırakmak Müminlerin Yoludur

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ ...}

"**Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmet oldunuz**..." (Al-i İmran 110)

{وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ}

"**Bana yönelen kimsenin yoluna uy.**" (Lokman 15)

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

خَيْرُ أُمَّتِي قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ

“**Ümmetimin en hayırlısı benim asrımdakiler, sonra onlardan sonra gelenler, sonra onlardan sonra gelenlerdir**…” Buharî ve Muslim rivayet etmişlerdir.[22]

Yine şöyle buyurmuştur:

عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ بَعْدِي عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ

---

[22] Buhârî (3650) Muslim (2533-35)

“**Size benim sünnetim ve benden sonra hidayete erdirilmiş raşid halifelerimin sünnetine uymak düşer. Ona azı dişlerle tutunun**.” Sahihtir.[23]

Nitekim hidayete erdirilmiş raşit halifelerin, diğer sahabelerin ve onlara güzelce uyan tabiîn’in uzun sakallı oldukları sabit olmuştur. Ebu Bekr radıyallahu anh “gür sakallı idi.” Ömer radıyallahu anh “sık sakallı idi.” Osman radıyallahu anh’ın “sakalı büyük idi.” Ali radıyallahu anh “geniş sakallı idi. Sakalları iki omuzunu doldururdu.”

Âlimlerin söz birliği ile bütün ümmetin en akıllıları işte bunlardır. Onlardan sonra

---

[23] Hâkim (1/174, 177) Ahmed (4/126) Tirmizi (2676) Ebu Davud (4607) İbn Mace (42, 43) Darimi (96) Taberani (18/246-249)

onlara güzelce uyan tabiin ve Kisrâ ile Kayser'in hazinelerini almış olan, yeryüzünün doğusundakilerin ve batısındakilerin boyun eğdikleri sadık mücahitler gelir. Onların aralarında sakalını traş eden kimse yoktu.[24] Şayet İslam

---

[24] Rahman'ın kulları olan müminlerin dualarından birisi de: "**Bizleri takva sahiplerine önder kıl**" sözüdür. Bazı âlimler bu ayetin tefsirinde şöyle demişlerdir: "Bizi, bizden öncekilere uyanlardan kıl ki biz de ıslah olalım. Zira bizden sonrakiler de bize uyacaklardır." Salih seleften hiçbirinin sakalını traş ettiği nakledilmemiştir. Çünkü onlar bunu caiz görmüyorlardı. Şayet bunda bir hayır olsaydı, onlar bu hususta bizi geçerlerdi. Çünkü onlar öncülük etmedikleri hiçbir hayır hasleti bırakmıyorlardı. İmam İbn Hazm rahimehullah Meratibu'l-İcma'da şöyle demiştir: "Sakalının tamamının kesilmesinin caiz olmayan bir müsle olduğu hususunda ittifak edilmiştir." Şeyhulislam İbn Teymiyye de şöyle der: "Sahih hadislerden

tarihinin sayfalarını enine boyuna araştıracak olsan, karanlıkların kandili olan hidayet imamlarından hiçbirinin sakalını kestiğini bulamazsın. Bu sapıklık bizim aramıza ancak ülkelerimizi işgal eden emperyalist kâfirlerle ilişki kuran müslümanlar veya kâfirlerin ülkelerine yolculuk eden akılları işgal edilmiş, salih seleflerinin yolundan yüz çevirmiş ve müminlerin yolundan başkasına tabi olan, Yahudi ve Hristiyanların adetlerini adım adım, karış karış, dirsek dirsek izleyen müslümanların sebebiyle bulaşmıştır.

---

dolayı sakalın traş edilmesi haramdır. Bunu kimse mubah görmemiştir."

Sakalı Traş Etmek Kâfirlere Benzemektir

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ}

"**Sonra sana dinden yeni bir şeriat verdik. Ona uy. Bilmeyenlerin hevâlarına uyma**." (Câsiye 18)

Onlar; Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in dinine muhalefet eden herkestir. Hevaları; müşriklerin üzerinde oldukları, dinlerinin gereği olan zahirdeki ve batındaki yollarıdır. Onlar hevalarına tabi olurlar. Onlara uyum göstermek de onların

hevalarına uymaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ}

“**İman edenlere, Allah'ın ve Hak’tan indirilenlerin zikri için, kalblerinin titreme vakti henüz gelmedi mi? Sakın ola ki evvelce kendilerine kitap verilip de aradan geçen zamanın uzaması dolayısıyle kalpleri katılaşan ve çoğu da fâsık olan Yahudî ve hıristiyanlar gibi olmasınlar**.” (Hadîd 16)

Allah Teâlâ'nın: "Olmasınlar.." sözü, mutlak olarak onlara benzemekten yasaklamadır. İbn Kesîr şöyle demiştir: "Bu yüzden Allah, müminlerin aslî ve ferî olan her meselede onlara benzemesini yasaklamıştır."

Muhakkak ki amellerinde, sözlerinde ve hevalarında kâfirlere benzemeyi terk etmek, Kur'ân-ı Kerim'in temel kıldığı maksat ve gayelerdendir. Bunu ayrıntılarıyla Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem açıklamış ve dinin fürû'undan olan; namaz, cenazeler, oruç, yeme içme, giyim, süslenme, edep, adetler ve bunlardan başka birçok konularda gerçekleştirmiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ عَمِلَ بِسُنَّةِ غَيْرِنَا

“**Bizden başkalarının sünnetiyle amel eden bizden değildir.**” Hasendir.[25]

Hatta Medine’de bulunan Yahudiler bunu biliyorlar ve Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in her meselelerinde kendilerine muhalefet ettiğini fark ediyorlardı.

Özellikle onlar şöyle demişlerdi:

مَا يُرِيدُ هَذَا الرَّجُلُ أَنْ يَدَعَ شَيْئًا مِنْ أَمْرِنَا إِلَّا خَالَفَنَا فِيهِ

“Bu adam ne yapmak istiyor? Bize muhalefet etmedik bir şey bırakmadı!”

---

[25] Taberani (11/152) Deylemi (5268) el-Elbanî, Sahihu’l-Cami (5439)

Muslim rivayet etmiştir.[26]

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ

"**Kim bir kavme benzerse onlardandır**." Sahihtir.[27]

El-Hasen (el-Basrî) şöyle demiştir: "Bir kimse bir kavme benzediği zaman

---

[26] Muslim (302)

[27] Ahmed (2/50, 92) Ebu Davud (4031) İbn Ebi Şeybe (4/212) Taberani Musnedu'ş-Şamiyyin (216) Tahavi Muşkilu'l-Asar (231) Abd b. Humeyd (848). El-Elbani, el-İrva (1269) Bezzar (15/204)

mutlaka onlara katılır."[28] Yani dünyada ve ahirette onlara katılır.

Ensar'ın yaşlılarından birisi: "Ey Allah'ın rasulü! Kitap ehli sakallarını kesiyor ve bıyıklarını bırakıyorlar" dedi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

قُصُّوا سِبَالَكُمْ وَوَفِّرُوا عَثَانِينَكُمْ وَخَالِفُوا أَهْلَ الْكِتَابِ

"**Bıyıklarınızı kesin ve sakallarınızı bolca bırakın, kitap ehline muhalefet**

---

[28] Askerî el-Emsal, Zubeydi İthaf (2/23, 8/26) İbnu'l-Cevzî, Adabu'l-Hasen el-Basri (s.48) Sehavi Mekasidu'l-Hasene (s.184)

edin.” Hasendir.[29]

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

خَالِفُوا الْمُشْرِكِينَ أَحْفُوا الشَّوَارِبَ، وَأَوْفُوا اللِّحَى

“**Müşriklere muhalefet edin, bıyıkları kesin, sakalları serbest bırakın**.” [30] Buhari ve Muslim rivayet etmişlerdir.[31]

---

[29] Ahmed (5/264) Beyhaki Şuab (8/396)

[30] Muslim (259)

[31] Uyarıda bulunulması gereken hususlardan birisi de şudur: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in zamanında mevcut olan müşrikler sakallı idiler. Bkz.: Sahihu Muslim (No:1800) Zira araplar ne

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

جُزُّوا الشَّوَارِبَ، وَأَرْخُوا اللِّحَى خَالِفُوا

---

cahiliyyede ne de İslam'da sakal ziynetini terk etmemişlerdir. İslam da onların bu durumunu ikrar etmiştir. Belki de bunu İbrahim aleyhisselam'ın dininden miras almışlardır. Batılılar ise Rus kralı Petro'nun krallığı on yedinci yüzyılın başlarında Avrupa'ya yayılıncaya kadar sakallarını bırakırlardı. Bundan sonra kimisi bu kötü âdeti Müslümanlara bulaştırdı. Onlar o zamanda sakallarını uzatmalarına rağmen müşriklere muhalefetin şekli; bıyıkların kısaltılması ve dudakları aşan bıyıkların kesilmesi idi. Yahut onlar sakalı kısalttıklarında sakalı bolca salıvermek idi. Burada muhalefet fiilin vasfındadır. Ama onlar sakallarını kestiklerinde bizler sakalı serbest bırakmakla fiilin aslında onlara muhalefet etmekteyiz.

الْمَجُوسَ

“**Bıyıkları kesin, sakalları salın, Mecûsî’lere muhalefet edin**.” Müslim rivayet etmiştir.[32]

Ebû Şâme rahimehullah şöyle demiştir: “Sakallarını traş eden bir topluluk ortaya çıktı. Bu, Mecusiler’den nakledilenlerden daha beterdir. Zira onlar sakallarını kısaltırlardı.”

Uyarı:

Allah sana rahmet etsin, bil ki: Bu illetin bugünkü müşriklerde devam etmesi ve onların sakal bırakmaları durumu

---

[32] Muslim (260)

değiştirmez. Bunun sebepleri şu şekildedir:

1- Sakalı kesmek müşriklerin çoğunluğunun âdetidir. Hatta bu bid'at bize ancak onların yolundan bulaşmıştır.

2- Onların sakal bırakanlarına gelince, bu erkeklik ve saygınlık için veya peygamberlerine tabi olmalarındandır. Nitekim bu cüz'i meselelerde fıtratını koruyarak kendi dinleriyle beraber bizim dinimize de uyum göstermiş olabilir. Bununla beraber biz bıyıkları keserek onlara muhalefet ederiz ve dudakları aşan bıyıkları alırız. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

مَنْ لَمْ يَأْخُذْ مِنْ شَارِبِهِ، فَلَيْسَ مِنَّا

"**Bıyığından almayan bizden**

değildir." Sahihtir.[33]

Yahudiler gibi bazı kâfirler bugün sakal bıraksalar da, diğerleri sakalı kesmektedirler. Bizim emrolunduğumuz şey ise sakal bırakanlara değil, sakallarını kesenlere ve kısaltanlara muhalefet etmemizdir. Şayet mutlak olarak kâfirlerin yaptıkları her şeye muhalefet etmemiz gerekseydi, elbette sünnet olmayı da terk etmemiz gerekirdi. Zira Yahudiler sünnet olmaktadırlar.

3- Yine müşriklere muhalefet illetinin devam etmesi, bugün Müslümanların çoğunun sakallarını kesiyor olması ile değişmez. Zira Kur'ân ve sünnet onların aleyhine hüccettir. Nitekim Kur'an ve

---

[33] İbn Hibban (7/408) Ahmed (4/366) Nesai (8/129) Tirmizi (2761) Bezzar (10/237)

sünnet; Allah'ın yarattığını değiştirmenin ve kadınlara benzemenin haram oluşuna delalet etmektedir. Sünnet sakalların serbest bırakılmasının zamanın değişmesiyle ve bazılarının sapmasıyla değişmeyecek olan fıtrat hasletlerinden olduğuna delalet etmektedir. Allah'ın bizim için din kıldığı şeyi ve bizi yaratmış olduğu fıtratı, sırf bize dinde muhalif olanların karıştırması veya kendisini bu dine nispet edenlerin ihmalkârlığı sebebiyle terk etmemiz doğru olamaz.

Sakalı Serbest Bırakmak Erkeklik ve Saygınlıktır

Allah Azze ve Celle erkekleri ve kadınları yaratırken ikisinin arasında müşterek bölgelerde kıllar yaratmıştır. Erkeğin kadından ayrıldığı kıllar; bıyık ve sakallarıdır. Erkeğin kadın elbisesi giymesi, sakalını keserek kadınlara benzemesinden daha hafiftir. Zira erkeğin sakalı, erkek ile kadın arasında açık bir fark ve bariz bir ayırıcıdır.[34] Nitekim Allah her birinin fıtratına

---

[34] Tıbben bilinmektedir ki erkeğin yüzündeki sakal, erkeklik hormonu olan testesteron'un etkilerindendir. Bazı hastalarda meydana gelen hastalıklar erkekliğin eksilmesinden (Demaskulinizasyon) kaynaklanmaktadır. Bu da yüzden sakal kıllarının düşmesi ile beraber olmaktadır. Bu hormon şayet kadına enjekte

uygun olan ziynetleri meşru kılmıştır.

Din, kadınların altın ve ipekle süslenmelerini mubah kılmış, erkeklere ise altın ve ipeği, erkekliğin kemaline uygun düşmediği için haram kılmıştır. Yine kadının güzelliği onun yüzünde sakal ve bıyıkların bulunmamasında olduğu gibi, erkeğin de güzellik, heybet ve vakarı; sakal ve bıyığındadır.

---

edilirse kadınlığın kaybolmasına (Defeminizasyon) sebep olur ve erkeksilik (Virilizasyon) veya erkeklik (Masulinizasyon) belirtileri ortaya çıkar. Bu belirtilerin en açığı kıllanma (Hirsutizm) veya sakal ve bıyık bölgeleri gibi kadında olmaması gereken bölgelerde tüy bitmesi meydana gelir.

Sakalı Kesmek Kadınlara Benzemektir

İbn Abbas radıyallahu anhuma'dan:

لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ، وَالْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ

"**Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kadınlara benzeyen erkeklere ve erkeklere benzeyen kadınlara lanet etti**." Buhari rivayet etmiştir.[35]

---

[35] Buhari (5885)

Abdullah b. Amr radıyallahu anhuma bir kadının yay asarak erkekler gibi yürüdüğünü gördü ve şöyle dedi: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِالرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ،
وَلَا مَنْ تَشَبَّهَ بِالنِّسَاءِ مِنَ الرِّجَالِ

"**Erkeklere benzeyen kadınlar ve kadınlara benzeyen erkekler bizden değillerdir**." Sahihtir.[36]

Şüphesiz ki sakalını kesenin

---

[36] Ahmed (2/199) Taberani (13/467) Ebu Nuaym Hilye (3/321) Elbani Sahihu'l-Cami (5433)

kadınlara benzemesi, kadının yay asarak erkeklere benzemesinden daha barizdir.

Yine kadın yüzüne takma sakal taksa erkeklere benzemiş olur. Aynı şekilde erkeğin Allah'ın kendisine ziynet kıldığı sakalını gidermesi de kadınlara benzemedir. Sen sünnet ehlinin avamından birine; traş edilmiş bir yüzün kime benzemiş olduğunu sorsan elbette sana: "Kadın yüzüne, çocuk yüzüne ya da Yahudi ve Hristiyan yüzüne benzemiştir" der. Nitekim âlimler böyle bir benzeme hakkında "Tehannüs: kadınsılaşma" tabirini kullanmışlardır.

Magrib'in hafızı İbn Abdilberr rahimehullah şöyle der: "Sakalı traş etmek haramdır. Bunu erkeklerin ancak muhannes (çift cinsiyetli) olanları yapar."

İki Uyarı

1- Sakal, bıyık ve sarıklı olsa dahi el ve ayaklarını kına ile boyayan kimse kadınlara benzediği gibi, bıyığı, gömleği ve sarığı olsa dahi, sakalını traş eden de kadınlara benzemiş olur.

2- Telef etme, öldürme, dövme gibi amellerde kasıt ve niyet, nitelenme hususunda durumu değiştirmediği gibi, benzeşme olan amellerde de kasıt ve niyet durumu değiştirmez. Adam öldüren, bunu kasıtlı yapmamış olsa dahi katil diye isimlendirilir. Kasıtsız olsa dahi, benzeşmeden dolayı meydana gelen kötülük de böyledir. Bu yüzden Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, işleyen kimsenin kastı olmasa ve yaptığı şeyin varacağı noktayı düşünmese dahi benzeşme amellerinden yasaklamıştır. Güneş

doğarken gölgesi bir mızrak oluncaya kadar ve güneş batarken namaz kılmayı yasaklaması, bu vakitlerde güneşe secde eden kâfirlere benzememek içindir. Bununla beraber Müslüman, bu vakitlerde Allah Teâla'dan başkasına secde etmeyi amaçlamaz.

Sakalı Serbest Bırakmak Ziynet ve Şereftir

Allah Teâla şöyle buyurmuştur:

{وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ}

“**Biz Âdemoğullarını şereflendirdik**.” (İsra 70)

Bazı âlimler şöyle demişlerdir: “Onları en mükemmel ve en güzel şekilde yaratarak şereflendirmiştir.”

Bazı âlimler de bu şereflendirmenin örneklerini; erkekleri sakalla, kadınları zülüflerle süslemek olarak zikretmişlerdir.

Nitekim Allah Teâla şöyle buyurmuştur:

{صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ...}

"(**İşte) Allah'ın boyası.,. Allah'tan daha güzel boyası olan kim vardır?**" (Bakara 138)

Allah Azze ve Celle şöyle buyurmuştur:

{لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ}

"**Biz insanı en güzel bir şekilde yarattık**." (Tin 4)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ * الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ * فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ

"**Ey insan! Seni yaratıp düzenleyen ve dilediği şekilde terkib ederek sana mütenasip bir vücut veren kerem sahibi Rabbine karşı, seni isyana sevk eden nedir?**" (İnfitar 6-8)

{صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ}

"**Bu her şeyi sapasağlam yapan Allah'ın yapısıdır**" (Neml 88)

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

كُلُّ خَلْقِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ حَسَنٌ

“**Allah Azze ve Celle’nin yarattığı her şey güzeldir**.” Sahihtir.[37]

Allah Azze ve Celle’nin bizi yaratmış olduğu bu şekil, Allah Subhanehu’nun bize bağışladığı bir nimet ve şereflendirmedir.

Şüphe yok ki, sakalın traş edilmesi ve giderilmesi bu büyük nimete nankörlük ve en hayırlı yol olan Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in sünnetine aykırılıktır. Bu, kötü amelleri kendilerine süslenilmiş olan ve erkeklerle kadınlar arasındaki apaçık farkları gidermeyi medeniyet ve ilerleme

---

[37] Ahmed (19472) Tahavi Şerhu Muşkili’l-Asar (1708) Humeydi (810)

zanneden kâfirlerin çizgisine gerilemektir:

Kişiye imtihan günlerinde hükmedilir
Çünkü güzel olmayan şeyleri de güzel görür

Fakihlerin sakalı serbest bırakmaya verdikleri önemin büyüklüğü Ebu Hanife, Ahmed ve es-Sevrî gibi imamların şöyle demesine varmıştır: "Muhakkak ki sakaldan dolayı suç işlenir ve tamamen giderilerek tüy bitmez hale getirilirse, bu suçu işleyen kimseye, tıpkı onu öldüren kimsede olduğu gibi tam bir diyet ödemek gerekir." İbn Muflih rahimehullah şöyle demiştir: "Zira maksut olan giderilmiştir. Bu, göz nurunun giderilmesine benzer."

Kays b. Sad köse idi. Ensar şöyle derlerdi: "Kays, kahramanlığı ve heybeti bakımından ne güzel bir efendidir. Lakin onun sakalı yoktur. Allaha yemin olsun

şayet sakal parayla satılan bir şey olsaydı onun erkekliğini tamamlamak için elbette ona sakal satın alırdık."

Temim oğullarından birisi el-Ahnef b. Kays'a şöyle dedi: "Ahnef için yirmi bine sakal satın alabilmemizi isterdim." Onun eğri bacaklı ve şaşı olmasını değil de, sakalsız olmaktan hoşlanmamasını zikretmiştir. Zira sakalsız kimse akıl sahipleri katında eksik görülür.

Kadı Şüreyh'in şöyle dediği zikredilmiştir: "On bin dirhem karşılığında sakalım olmasını arzu ederdim."

Zamanımızdaki kimselerden birinin sakalının hiç çıkmaması için büyük bir mal harcamak istemesi şaşılacak hallerdendir!

Sakalı Traş Etmek Alçalmadır

İslam imamları arasında hayatında bir defa olsun sakalını traş eden yoktur. Hatta dinde fıkıh sahibi olmayan yöneticilerden biri halkından birini işlemiş olduğu bir hatadan dolayı te'dip etmek istediğinde, onun sakalını traş eder, bineğe bindirir ve ona kınama olması için insanlar arasında dolaştırırdı. Bu yüzden fakihlerden birisi: "Caiz olan başı traş ederek kınamaktır, sakalı traş ederek değil!" şeklinde bir ifâde kullanmıştır. Yani sakalın traşı haramdır. Başın ihramdan çıkarken traş edilmesinin sünnet olduğu halde, sakalın traş edilmemesinden ibret almaz mısın?

Yine selefin sakalı önemsemeleri,

sakalın kesilmesinden dolayı kişinin toplumdaki değerinin düşürülmek ve şahitliğinin kabul edilmemesiyle cezalandırılmasına varmıştır. El-Muyesser Ala Halil kitabında; “Kasıtlı olarak sakalı kesen te’dip edilir ve şahitliği reddedilir” denilmiştir. Allame ed-Dusukî şöyle der: “Erkeğin sakalını veya bıyığını traş etmesi haramdır. Bunu yapan te’dip edilir.”

Sakalın Traş Edilmesi Müsledir

Abdullah b. Yezid el-Ensarî radıyallahu anh şöyle demiştir:

نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ النُّهْبَى وَالْمُثْلَةِ

"**Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem gasp yapmaktan ve müsleden yasakladı**." Buhari rivayet etmiştir.[38] Müsle: organ keserek çirkinleştirmedir.

Semura ve İmran b. Husayn

[38] Buhari (2474)

radıyallahu anhuma'dan:

مَا خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خُطْبَةً، إِلَّا أَمَرَنَا بِالصَّدَقَةِ، وَنَهَانَا عَنِ الْمُثْلَةِ

"**Rasulullah sallallahu aleyhi ve selem bize sadakayı emretmediği ve müsleyi yasaklamadığı bir hutbe vermemiştir**." İsnadı ceyyiddir.[39]

İbn Asakir, Ömer b. Abdilaziz rahimehullah'tan şöyle dediğini rivayet

---

[39] Ahmed (4/429, 432, 439, 440) İbn Hibban (10/324, 12/434) Ebu Davud (2667) Hakim (4/338) Darimi (1697) Bezzar (10/442) Ebu Ya'la (1/150) Tahavi Muşkilu'l-Asar (1822) Haraiti Mekarimu'l-Ahlak (505)

etmiştir:

إن حلق اللحية مُثلة، وإن رسول الله – صلى الله عليه وسلم –نهى عن المثلة

"Sakalın traş edilmesi müsledir ve muhakkak ki Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem müsleden yasaklamıştır."[40]

İmam İbn Hazm rahimehullah, Meratibu'l-İcma'da şöyle demiştir: "Sakalın tamamen traş edilmesinin caiz olmayan bir müsle olduğunda ittifak edilmiştir."

Bazı âlimler sakalın kesilmesinde

---

[40] İbn Asakir Tarih (45/3) Kevakibu'd-Derari (2/101)

mübalağayı da müsle saymış, bazıları da bıyıkların kökten traş edilmesini müsle saymışlardır. Peki ya sakalın tamamen kökten traş edilmesi nasıl olur?!

Muhakkak ki yüz şerefli bir organdır. Güzellikler ve duyular yüzde toplanmıştır. Onun hakkı, ne müsle, ne de ihanettir, bilakis şereflendirilmesi ve korunmasıdır. Bu bizim Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu hadisinden öğrendiğimiz şeylerdendir:

إِذَا قَاتَلَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيَجْتَنِبِ الْوَجْهَ،

وفى لفظ: "فلا يَلْطِمَنَّ الوجهَ

"**Biriniz kardeşiyle dövüştüğü zaman yüze vurmaktan sakınsın**." Diğer rivayette: "**Yüze tokat vurmayın**"

şeklindedir. Buhari ve Muslim rivayet etmişlerdir.[41]

Suveyd b. Mukarrin radıyallahu anh bir adamın kölesine tokat vurduğunu görünce şöyle dedi:

أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الصُّورَةَ مُحَرَّمَةٌ

"**Suretin (yüzün) haram kılındığını bilmiyor musun**?" Müslim rivayet etmiştir.[42]

Zamanımız halkının yaratılışını çirkinleştireni kutlamaları ve sakalını

---

[41] Buhari (2559) Muslim (2612)
[42] Muslim (1658)

kesene “güzel olmuş” demeleri şaşırtıcıdır!

Sonuç

Kitabın özetinin sonu budur. Allah Azze ve Celle'den bana ve diğer Müslümanlara hakkı hak olarak göstermesini ve tabi olmakla rızıklandırmasını, bâtılı da bâtıl olarak göstermesini ve ondan uzaklaşmakla rızıklandırmasını, onu bize karışık kılmamasını dilerim. Taki hevaya tabi oluvermeyelim ve sapmayalım.

وسبحانك اللهم وبحمدك، أشهد أن لا إله إلا أنت، أستغفرك وأتوب إليك، والحمد لله رب العالمين

Allah'ım seni hamdinle noksanlardan tenzih ederim. Şehadet ederim ki senden

başka ibadete layık hak ilah yoktur. Senden bağışlanma diler ve sana tövbe ederim. Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamd olsun.

İskenderiye, 24 Şaban 1413 hicrî, 15 Şubat 1993 miladî

İçindekiler

Mukaddime.....1
Sakal Bırakmak Taattir.....3
Sakalı Traş Etmek İsyandır.....9
Sakalı Serbest Bırakmak Muhammedî Bir Sünnettir 14
Sakalı Traş Etmek Aşırılıktır ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Yolundan Yüz Çevirmektir.....22
Sakalı Serbest Bırakmak İnsanî Bir Fıtrattır.....28
Fıtrat Hasletleri:.....30
Sakalı Kesmek Allah Teâlâ'nın Yaratışını Değiştirmektir.....32
Sakalı Serbest Bırakmak Nebilerin – Aleyhimu's-selâm – Özelliğidir 37
Sakalı Serbest Bırakmak Müminlerin Yoludur.....41
Sakalı Traş Etmek Kâfirlere

Benzemektir 46
Uyarı:..... 54
Sakalı Serbest Bırakmak Erkeklik ve Saygınlıktır 58
Sakalı Kesmek Kadınlara Benzemektir 60
İki Uyarı 63
Sakalı Serbest Bırakmak Ziynet ve Şereftir..... 65
Sakalı Traş Etmek Alçalmadır..... 71
Sakalın Traş Edilmesi Müsledir.... 73
Sonuç 79
İçindekiler 81